

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 725/2023
20.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића, Бранка Станића, Татјане Миљуш и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Петровић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Комуналац“ Бујановац, чији је пуномоћник Миодраг Крстић, адвокат из ... ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 10/22 од 04.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 20.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ посебна ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 10/22 од 04.10.2022. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 10/22 од 04.10.2022. године и пресуда Основног суда у Бујановцу П1 75/20 од 01.11.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му за период од 06.05.2016. године до 06.05.2019. године, на име мање исплаћене накнаде трошкова за топли оброк исплати износ од 94.581,10 динара и на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора износ од 115.538,40 динара, све са законском затезном каматом на појединачно опредељене износе, као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 97.509,00 динара са законском затезном каматом.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 198.517,95 динара, у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П1 75/20 од 01.11.2021. године, ставом првим и другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу за период од 06.05.2016. године до 06.05.2019. године, на име мање исплаћене накнаде трошкова за топли оброк исплати износ од 94.581,10 динара и на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора износ од 115.538,40 динара, са законском затезном каматом на појединачно опредељене износе. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 97.509,00 динара, са законском затезном каматом у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 10/22 од 04.10.2022. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Основног суда у Бујановцу П1 75/20 од 01.11.2021. године, у ставу првом, другом и делу става трећег изреке, у погледу висине досуђених трошкова парничног поступка, а жалба туженог у том делу одбија, као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става трећег изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на износ трошкова од 97.509,00 динара исплати законску затезну камату почев од дана извршности до исплате, док се део захтева тужиоца за исплату камате почев од дана пријема писменог отправка пресуде до дана извршности, одбија као неоснован.

Против правноснажне другостепене пресуде, ревизију је благовремено, преко пуномоћника изјавио тужени због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о истој одлучује применом одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС, 55/14, 87/18, 18/20) – у даљем тексту: ЗПП, прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотри правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). Ставом 2. истог члана закона прописано је да о дозвољености и основаности из става 1. овог члана, одлучује Врховни суд у већу од пет судија.

Врховни суд сматра да су у конкретном случају испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиоца прописани одредбом члана 404. став 1. ЗПП, имајући у виду различите одлуке апелационих судова у истој правној ситуацији, што указује на потребу уједначавања судске праксе апелационих судова, због чега је и одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. ЗПП и одлучио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог на радном месту ... на основу уговора о уређењу међусобних права из радног односа број .. од 27.04.2015. године, којим је у члану 7. тач. 5) и 6) уговорено да запослени има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишег одмора у висини предвиђеној Правилником о заради, накнади зараде и другим примањима код туженог. Тужени је, као послодавац, признао право на тражене исплате и уврстио их у план и програм пословања за 2016. годину, 2017. годину, 2018. годину и 2019. годину, с тим да их није приказао као посебне ставке. Тужилац захтев за исплату наведених трошкова заснива на одредбама Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности од 18.03.2015. године. Из налаза и мишљења вештака произлази да је исплата топлог obroка и регреса вршена у складу са Правилником туженог од 06.04.2015. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужилац основано потражује мање исплаћену накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишег одмора у складу са Посебним колективним уговором, јер тужени ову накнаду у утврђеним износима није тужиоцу исплатио, а одлуком од 13.05.2016. године је признао право на тражене исплате, па су усвојили постављени тужбени захтев и обавезали туженог да тужиоцу накнади наведене трошкове.

По оцени Врховног суда, овакво становиште нижестепених судова није правилно.

Одредбом члана 1. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/14 – ступио на снагу 28.10.2014. године), прописано је да се овим законом привремено уређује основица, односно вредност радног часа, вредност бода и вредност основне зараде, за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања изабраних, именованих, постављених и запослених лица као корисника јавних средстава са циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору. У члану 3. став 1. наведеног закона, прописано је да се у овом закону платом сматра зарада запосленог код корисника јавних средстава утврђен у складу са законом који уређује радне односе, односно плате изабраног, именованог и постављеног лица, запосленог код корисника јавних средстава утврђеног у складу са законом који уређује плату у државним органима, органима локалне власти, организацијама обавезног социјалног осигурања и јавним службама. У члану 4. истог закона, прописано је да су ништаве одредбе општег или појединачног акта којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плате и других сталних примања код субјеката из члана 2. овог закона, донет за време примене овог закона.

Тужени је корисник буџетских средстава, па се на њега, осим поменутог закона, примењује и Закон о буџету и Закон о буџетском систему, те обавезе које преузима морају одговарати апропријацији која му је одобрена за ту намену у одговарајућој буџетској години (члан 54. Закона о буџетском систему).

Под зарадом сматрају се примања из радног односа као што су, између осталог, и накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, а што произлази из одредбе члана 105. Закона о раду, а појам зараде у складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, подразумева зараду утврђену у складу са законом који уређује радне односе. Другачијим тумачењем појма зараде не би био испуњен циљ Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (члан 1), јер би то значило селективну примену закона, имајући у виду и да коефицијент за обрачун плате изабраних, именованих и постављених лица и запослених у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама, садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, на које се као и на запослене код туженог примењује Закон о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

С обзиром да су правила из Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Закона о буџету и Закона о буџетском систему императивне природе која се морају безусловно поштовати, без права да се у њима било шта мења, код буџетског финансирања плата код туженог није могуће применити корективно правило из члана 8. став 2. Закона о раду, јер је управо законом одређен начин утврђивања основице за плате. Због тога и по схватању овог суда, одредбе Посебног колективног уговора, донете након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, ништаве су и као такве не могу да производе правно дејство (ПКУ не може бити супротан закону на основу члана 103. ЗОО у вези члана 240. Закона о раду) због чега су нижестепене пресуде преиначене и тужбени захтев тужиоца одбијен.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Тужени је успео у спору, па му сагласно одредбама чл. 153,154. и 163. ЗПП, припада право на накнаду опредељених трошкова целог поступка у износу од 198.517,95

динара. Туженом су досуђени трошкови за састав једног образложеног поднеска по 9.000,00 динара, три одржана рочишта по 10.500,00 динара, четири неодржана рочишта по 6.000,00 динара, састав жалбе и ревизије по 18.000,00 динара, као и трошкови таксе на жалбу и другостепену одлуку по 14.003,00 динара, таксе на ревизију 28.004,78 динара и ревизијску одлуку 42.007,17 динара, све одмерено према Тарифи о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр 121/12 ... 37/21) и Таксеној тарифи из Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр 28/94 ... 95/18).

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић,с.р.**

За тачност отправка
Упрвитељ писарнице
Марина Антонић